

Nei til koronasertifikat i Norge

Politikere og partimedlemmer som underskriver dette høringsvaret mener at koronasertifikat vil representere et kontrolltiltak i samfunnet vårt. Et koronasertifikat bryter med hva et åpent samfunn og demokrati er med inkludering og tillit som bærende verdier. Det at koronasertifikatet ikke har en forutsigbar sluttdato fører til en midlertidighet vi har blitt kjent med siden inngangen på pandemien med midlertidige politisk bestemte inngripende tiltak og restriksjoner som har blitt vedvarende. Politikere i regjeringen og på Stortinget må se hvilke alvorlige problemer et koronasertifikat representerer for ferdsel, tilgang og sosialt samfunnsliv, og følgelig forkaste lovforslaget om midlertidige endringer i smittevernloven (koronasertifikat). Hvis ikke er det misbruk av demokratiet og et tillitsbrudd med befolkningen.

Et varmere samfunn

Vi jobber for et varmere samfunn. Et samfunn med plass til alle og som har menneskeverd i sentrum. Koronasertifikat bidrar ikke til dette. Koronasertifikat setter koronavirus i sentrum og skaper et samfunn med plass til alle på betingelse av fremvisning av status. Det skaper et kjøligere samfunn basert på mistenkeliggjøring og frykt som krenker menneskeverdet.

Et åpent samfunn som innfører at borgere må fremvise et koronasertifikat for tilgang til tjenester og goder er ikke lenger åpent, men forbeholdt de av oss som har et koronasertifikat, kan fremvise dette, og har gyldig status som "beskyttet".

Koronasertifikatet kan erverves av alle. Det stilles et av følgende tre krav:

- 1) Vaksinerings mot Covid-19
- 2) Gjennomgått sykdom
- 3) Nylig avlagt negativ test

Ved å sidestille de tre kravene, kan det argumenteres for at koronasertifikatet er tilgjengelig for alle og sånn sett ikke er urettferdig. Det er imidlertid ikke tilgangen til koronasertifikatet som er sakens kjerne, men hva som blir dens samfunnsmessige betydning.

Segregering og diskriminering

Gitt at alle har et koronasertifikat, så vil det medføre at borgere må fremvise dette sertifikatet i mange ulike sammenhenger. Det er i seg selv begrensende for personlig frihet og tilliten til andre i samfunnet. Videre så må koronasertifikatet fremvises for at man skal kunne regnes som akseptert. Dersom man ikke fremviser koronasertifikatet, eller det ikke indikerer statusen "beskyttet", blir man bortvist eller anvist til et annet sted. Det betyr ikke at man er syk, men at man ikke kan inkluderes i fellesskapet og ha like rettigheter til tjenester og goder. Dette er segregerende og diskriminerende.

Kontrolltiltak, ikke smittevern

Koronasertifikatet er i første omgang tiltenkt brukt til reiser og større publikumsarrangementer. Vi forstår behovet for å begrense smitte av koronavirus i slike omgivelser, men anser koronasertifikat for å trå over grensen fra å være et smitteverntiltak til å bli et kontrolltiltak. Koronasertifikat er ikke et aktivt tiltak som hindrer smitte. Det angir heller ikke om en person er syk eller frisk. Det er derfor ikke et smitteverntiltak, men et kontrolltiltak. Ekstraordinære kontrolltiltak som koronasertifikat behøver ikke å erstatte generelt gode smitteverntiltak. Det har vist seg eksempelvis i Texas, der samfunnet har åpnet helt opp igjen, at smitten ikke øker, men tvert imot går ned, selv om sportsarrangementer går for fullsatte tribuner. Ved reise bør Utenriksdepartementets reiseinformasjon kunne oppdateres i henhold til sykdomsbildet ulike steder i verden med tilhørende smittevernsbestemmelser for reise til og fra bestemte destinasjoner, uten innføring av koronasertifikat.

Uformell bruk av koronasertifikatet

Utover den formelle bruken av koronasertifikatet må det regnes med at det blir utstrakt uformell bruk av koronasertifikatet ved for eksempel sosiale sammenkomster og private arrangementer. Det er ikke utenkelig at barnebursdager blir avholdt kun for barn hvis foreldre kan fremvise gyldig "beskyttet"-status på koronasertifikatet. Det er også tenkelig at arbeidsgivere ikke vil tillate ansatte som ikke fremviser "beskyttet"-status å komme på kontoret, og at det kan få konsekvenser for arbeidsforholdet, uavhengig av om arbeidstageren er frisk. Dette vil kunne føre til økt mobbing og stigmatisering i samfunnet, og forskjellsbehandling av mennesker ut fra relativ status.

Koronasertifikat for barn?

I lovforslaget nevnes ikke innføring av koronasertifikat myntet på barn under 15 år. Etter hvert som land som USA nå nødgodkjenner vaksiner til bruk også på barn fra 12 år og oppover, fornemmer vi at dette også vil komme til Norge og at innføring av koronasertifikat nå vil kunne føre til at det på sikt også vil påkrevs for barn. Da dette foreløpig kun er et tiltenkt scenario, tar vi ikke opp de ytterligere mange problemstillingene en slik innføring vil reise.

Betinget, ikke reell frihet

Høringsnotatet lyder "Midlertidige endringer i smittevernloven (koronasertifikat)". Vi er gjort kjent med uttrykket "data, ikke dato". Dato er i lys av dette en relativ faktor som gjør at innføring av koronasertifikat kan medføre langvarig bruk med begrenset gyldighet for den enkelte borger. Det vil da hvile et ansvar på innbyggerne å sørge for at koronasertifikatet til enhver tid er oppdatert og ved gitte intervaller måtte ta ny vaksinasjon, ha gjennomgått sykdom eller regelmessig teste seg. Koronasertifikatet som da i utgangspunktet var tiltenkt innført for å lette på politisk bestemte tiltak og restriksjoner vil legge beslag på den enkeltes reelle frihet.

Forkast lovforslaget

I et tillitsbasert og åpent samfunn har vi tiltro til demokratisk valgte myndigheter og at alle ønsker alle hverandre vel. Koronasertifikat bryter med de bærende verdiene Norge er bygget på. For et varmere samfunn med plass til alle, et samfunn som setter menneskeverd i sentrum, som er fritt og tillitsfullt, og ikke forutsetter fremvisning av status, forventer vi at lovforslaget unisont forkastes.

Med vennlig hilsen,

Jarle Jacobsen - Lokallagsleder, Sveio KrF

Simon Friis Larsen - Gruppeleder, Rælingen KrF

Bente Tømmerdal - Fylkesleder, Trøndelag KrF Kvinner og Lokallagsleder, Indre Fosen KrF

Marianne Brattgjerd - Nestleder, KrF Kvinner Trøndelag

Kristina Vaktiskjold Hamre - Alver KrF

Maryon Østhus - Lokallagsleder, Karmøy KrF

Ole Dagfinn Østhus - Karmøy KrF

Anne Vierdal - Kommunestyrerepresentant, Sveio KrF

Grete Natalie Storm - Johansen - Styremedlem, Time KrF

Mikael Hiram Abdelnoor - Styremedlem, Frogner KrF

Astrid Gustad Angelus - Lokallagsleder, Namsos KrF

Svein David Medhaug - Styremedlem, Karmøy KrF

Truls Olufsen-Mehus - Stortingskandidat, Troms og Finnmark KrF

Runar Enoksen - Leder, Hammerfest KrF

Tor Eirik Dahle Halvorsen - 1. vara, Hammerfest KrF

Kari Mette Singstad - Trondheim KrF

Tove Ingjerd Grønlund - Nestleder, Bergen vest KrF

Sigbjørn Vindheim - Tønsberg KrF

Merete Håstø Albertsen - 2. vara, Karmøy KrF
Lars Ruben Osland - Oslo sentrum KrF
Arild Stav - Lillestrøm KrF
Janne Fyhn - Nestleder, Senja KrF
Gunnlaug Almelid Tvilde - Nestleder, KrF Arna
Mathias Østhus - Karmøy KrF
Brede Fladen - Styremedlem, Gjesdal KrF
Terje Berg - Sarpsborg KrF